

УДК 354:328.185

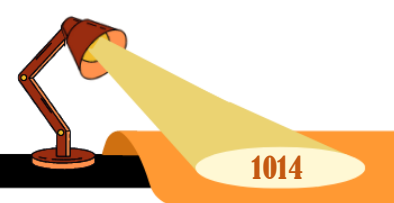
[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1\(23\)-1014-1033](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1(23)-1014-1033)

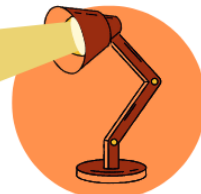
Ровинська Катерина Ігорівна доктор філософії з публічного управління, доцент, доцент кафедри публічної служби та права, Інститут публічної служби та управління, Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, <https://orcid.org/0000-0002-1334-3112>

Попов Микола Петрович кандидат наук з державного управління, професор кафедри публічного управління та регіоналістики, Інститут публічної служби та управління, Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, <https://orcid.org/0000-0003-0204-1810>

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: МОЖЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ВПЛИВ НА ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ

Анотація. У статті досліджено зміст, інституційні засади та нормативно-правові вимоги європейських стандартів антикорупційної політики й проаналізовано можливості та обмеження їх імплементації в Україні у контексті просування євроінтеграційного курсу держави. На основі узагальнення сучасних наукових підходів, практики держав – членів Європейського Союзу, рекомендацій Групи держав проти корупції Ради Європи, Організації економічного співробітництва та розвитку, Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів та положень права Європейського Союзу визначено ключові параметри, що формують ефективні моделі протидії корупції в країнах Європейського Союзу. Проведено порівняльний аналіз відповідності українських інституційних механізмів цим стандартам, зокрема функціонування Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та Вищого антикорупційного суду, розвитку антикорупційної інфраструктури, механізмів фінансового моніторингу та прозорості управління публічними ресурсами. Окреслено комплекс внутрішніх і зовнішніх чинників, що стримують імплементацію правового доробку Європейського Союзу, зокрема політичні ризики, інституційну вразливість, дефіцит ефективної координації та вплив воєнного стану. Показано, що зближення з антикорупційними стандартами Європейського Союзу є не лише техніко-правовим процесом, а й стратегічною передумовою забезпечення верховенства права, сталого публічного управління та подальшої інтеграції України до Європейського Союзу. Встановлено, що антикорупційні стандарти Європейського Союзу охоплюють не

лише вимоги до законодавчого регулювання та інституційної архітектури, а й механізми оцінювання доброчесності та ефективності правоохоронних органів та їх операційної незалежності. Особливу увагу приділено взаємозв'язку між виконанням антикорупційних зобов'язань і прогресом України на шляху до членства в Європейському Союзі, що відображається у звітах Європейської комісії та оцінках Групи держав проти корупції Ради Європи і Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів. Наголошено, що імплементація цих вимог потребує поглибленої цифровізації процедур, посилення контролю за фінансовими потоками, упровадження ризик-орієнтованих підходів у публічному управлінні та формування сталої культури доброчесності у публічному секторі. За результатами дослідження сформульовано напрями посилення інституційної спроможності, удосконалення правозастосовної практики та зміцнення механізмів відповідальності, що здатні підвищити відповідність України критеріям членства в Європейському Союзі.

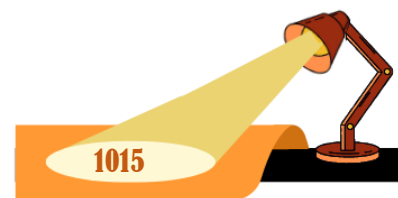
Ключові слова: публічне управління, корупція, антикорупційна політика, тіньова економіка, державна політика, державна політика протидії корупції, боротьба з корупцією в органах влади, антикорупційна система, правове регулювання, сучасні технології, доброчесність, громадська участь, етичні цінності.

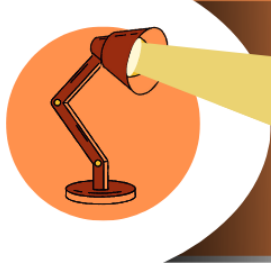
Rovynska Kateryna Ihorivna PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Department of State Studies, Law and European Integration, Institute of Public Service and Administration, Odesa Polytechnic National University, Odesa, <https://orcid.org/0000-0002-1334-3112>

Popov Mykola Petrovych PhD in Public Administration, Professor at the Department of Public Administration and Regionalism, Institute of Public Service and Administration, Odesa Polytechnic National University, Odesa, <https://orcid.org/0000-0003-0204-1810>

EUROPEAN STANDARDS OF ANTI-CORRUPTION POLICY: POSSIBILITIES FOR IMPLEMENTATION IN UKRAINE AND IMPACT ON EUROPEAN INTEGRATION

Abstract. The article examines the content, institutional foundations, and regulatory requirements of European anti-corruption policy standards and analyzes the possibilities and limitations of their implementation in Ukraine in the context of promoting the country's European integration course. Based on a synthesis of current scientific approaches, the practices of European Union member states, the recommendations of the Group of States against Corruption of the Council of Europe, the Organization for Economic Cooperation and Development, the Financial Action

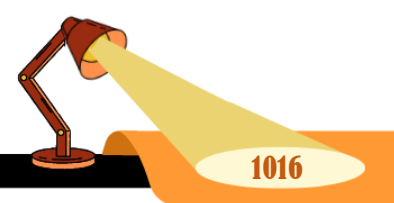

Task Force, and European Union law provisions, the key parameters that form effective models for combating corruption in European Union countries have been identified. A comparative analysis of the compliance of Ukrainian institutional mechanisms with these standards has been carried out, including the functioning of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine, the Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office, and the High Anti-Corruption Court of Ukraine; the development of anti-corruption infrastructure; financial monitoring mechanisms; and transparency of public resources. A set of internal and external factors that hinder the implementation of the European Union acquis has been identified, in particular political risks, institutional vulnerability, lack of effective coordination, and the impact of martial law. It is shown that convergence with European Union anti-corruption standards is both a technical and legal process and a strategic prerequisite for ensuring the rule of law, sustainable public administration, and Ukraine's further integration into the European Union. It has been found that European Union anti-corruption standards cover not only requirements for legislative regulation and institutional architecture but also mechanisms for assessing the integrity and effectiveness of law enforcement and the operational independence of anti-corruption bodies. Particular attention is paid to the link between the fulfillment of anti-corruption commitments and Ukraine's progress towards European Union membership, as reflected in regular reports by the European Commission and assessments by the Group of States against Corruption of the Council of Europe and the Financial Action Task Force. It is emphasized that the implementation of these requirements requires in-depth digitalization of procedures, enhanced control over financial flows, risk-based approaches to public administration, and the development of a sustainable culture of integrity in the public sector.

The results of the study show that the adaptation of European standards can reduce corruption and ensure long-term institutional strengthening of Ukraine, increasing its economic competitiveness. Based on the results of the study, directions for strengthening institutional capacity, improving law enforcement practices, and enhancing accountability mechanisms that can increase Ukraine's compliance with European Union membership criteria have been formulated.

Keywords: public administration, corruption, anti-corruption policy, shadow economy, public policy, public policy against corruption, combating corruption in government bodies, anti-corruption system, legal regulation, modern technologies, integrity, public participation, ethical values.

Постановка проблеми. Україна задекларувала стратегічний курс на європейську інтеграцію, що передбачає глибоке наближення національної системи протидії корупції до стандартів ЄС та Ради Європи. Однак реальна імплементація цих стандартів супроводжується суттєвими викликами: фрагментацією законодавства, ресурсними обмеженнями інституцій, політичною залеж-

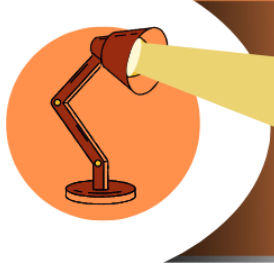
ністю окремих органів, дефіцитом антикорупційної культури та нерівномірним виконанням рекомендацій GRECO й OECD. Це створює необхідність комплексного аналізу того, як міжнародні стандарти можуть бути інтегровані в українську правову систему та як цей процес впливає на економічний розвиток і євроінтеграційний поступ держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних наукових досліджень засвідчує, що імплементація європейських антикорупційних стандартів є визначальною умовою поступу України на шляху до членства в Європейському Союзі (ЄС). У працях Н. Фокіна [1] наголошується, що реформування антикорупційної політики у 2023–2025 роках, зокрема запровадження оновленої Державної антикорупційної програми, формує інституційне підґрунтя для зближення з правовим простором ЄС, хоча системні виклики у сфері судочинства та забезпечення верховенства права залишаються ключовими бар'єрами. Дослідження О. Коваль [2] концентрується на гармонізації українського законодавства зі стандартами ЄС, підкреслюючи значення новостворених інституцій (НАБУ, САП, ВАКС) та адаптацію методів ЄС у напрямі прозорості, підзвітності та доброчесності.

У роботі Н. Демчик [3] акцентовано, що ефективність реалізації антикорупційної стратегії залежить від запровадження міжнародно визнаних контрольних та моніторингових механізмів, які забезпечують належний рівень прозорості бюджетних і адміністративних процесів, що безпосередньо впливає на результативність євроінтеграційних зусиль України. Компаративний аналіз М. Комарова [4] засвідчує, що ключовими умовами імплементації європейських стандартів є наявність політичної волі, спроможність інституцій та підтримка суспільства, тоді як дефіцит цих чинників часто нівелює ефективність навіть формально якісних правових реформ. Концептуальні висновки М. Красія [5] підкреслюють, що *acquis* ЄС у сфері антикорупції здатне суттєво прискорити інтеграційні процеси України, однак стали результати можливі лише за умови комплексної трансформації національної системи управління та подолання історично сформованої толерантності до корупційних практик.

Ширший контекст адаптації європейських практик висвітлюють дослідження Н. Степаненка та В. Донця [6], які узагальнюють успішні підходи провідних країн ЄС – створення незалежних антикорупційних агенцій, посилення фінансового моніторингу, удосконалення механізмів контролю за публічними закупівлями. Вони наголошують, що перенесення цих моделей до України здатне зміцнити принципи доброчесності та підзвітності. У сфері митної політики, як свідчать дослідження С. Денисенка, Т. Шлапко та О. Ільченка [7], антикорупційні інструменти є критичними для гармонізації з Митним кодексом ЄС, адже прозорість і ефективність контролю прямо впливають на здатність України відповідати критеріям внутрішнього ринку. Погляди А. Політової [8]

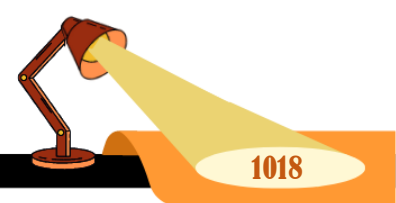
збігаються з тим, що попри суттєвий прогрес після 2014 року, особливо у сфері інституційних реформ, залишаються нерозв'язані проблеми незалежності судової системи та стійкості антикорупційної інфраструктури. Натомість робота Г. Лук'янової [9] демонструє, що ефективна координація органів у сфері протидії корупції є однією з умов відповідності України європейським стандартам good governance, де ключовими є прозорість, міжвідомча взаємодія та активна роль громадянського суспільства.

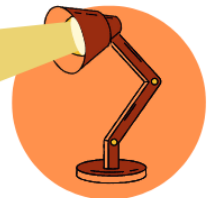
Узагальнюючи, науковий дискурс засвідчує однастайність у твердженні, що імплементація європейських антикорупційних стандартів формує одночасно і правову та інституційну передумову, і геополітичний орієнтир для майбутнього членства України в ЄС. Попри наявні структурні недоліки й зовнішні виклики, особливо у контексті воєнного стану, поступова адаптація acquis ЄС, зміцнення інституційної спроможності та посилення суспільного контролю розглядаються як визначальні чинники успішності євроінтеграційних процесів.

Мета статті – комплексний аналіз європейських стандартів антикорупційної політики та обґрунтуванні можливостей, викликів і умов їх імплементації в Україні з позицій впливу на її подальший євроінтеграційний розвиток..

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах євроінтеграції України вдосконалення механізмів антикорупційної політики набуває ключового значення, оскільки корупція залишається суттєвим бар'єром для економічного розвитку, інституційної довіри та модернізації системи врядування. Досвід держав-членів ЄС демонструє ефективність комплексних моделей публічної доброчесності, що поєднують правові, інституційні, цифрові та освітні інструменти. Для України важливим є не механічне копіювання цих практик, а їх науково зважена адаптація з урахуванням національних соціально-економічних і політичних умов.

Нормативно-правова система ЄС базується на положеннях Договору про функціонування ЄС (статті 67, 83, 325) [10], які визначають корупцію як злочин транскордонного характеру та встановлюють правові засади гармонізації кримінального законодавства. Центральними актами є Конвенція 1997 року [11], Рамкове рішення Ради 2003 року, Рішення Ради 2008/852/JHA [12] та Директива (EU) 2017/1371 (PIF Directive) [13], що унормовує боротьбу з шахрайством і корупцією, а також підтримує діяльність Європейської прокуратури. У 2023 р. Європейська Комісія запропонувала нову Директиву [14], яка розширює перелік корупційних злочинів, запроваджує мінімальні санкції, корпоративну кримінальну відповідальність і посилює можливості слідства. Важливими є й секторальні акти, зокрема Директива 2015/849 (5-а AMLD) [15], Директива 2018/1673 [16], Регламент 2020/2092 [17] та Директива (EU) 2019/1937 щодо

захисту викривачів [18], які забезпечують прозорість, фінансовий контроль та ефективність повернення активів. Систему доповнюють внутрішні регламенти інституцій ЄС, зокрема Статут службовців [19] та Кодекс поведінки членів Єврокомісії [20], спрямовані на формування культури доброчесності.

Водночас нормативна база ЄС лишається фрагментованою: немає єдиного визначення корупції, відрізняються підходи до криміналізації таких явищ, як торгівля впливом чи незаконне збагачення, а корпоративна відповідальність має обмежену практичну ефективність. Проблемними залишаються питання пропорційності санкцій, різні строки давності, нерівномірна підготовка правоохоронних органів і труднощі у транснаціональній співпраці. Частина положень UNCAC була інтегрована неповною мірою, що призвело до правових прогалин, які лише частково усуваються у проєкті Директиви 2023 року [14]. Відсутність гармонізованих стандартів також ускладнює однакове переслідування корупційних діянь у різних юрисдикціях.

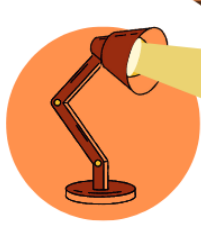
Наведений уривок окреслює багаторівневу інституційно-організаційну архітектуру антикорупційної політики ЄС, що функціонує як інтегрована система превенції, розслідування, переслідування та моніторингу корупційних ризиків. Її ядром є спеціалізовані органи – OLAF та Європейська прокуратура (EPPO), які відповідно здійснюють адміністративні та кримінальні розслідування щодо порушень, що завдають шкоди фінансовим інтересам Союзу. Їхня діяльність доповнюється аналітично-координаційною підтримкою Europol та юридичним супроводом Eurojust, що спільно забезпечують ефективність транскордонних розслідувань і уніфікованість процесуальних дій у межах ЄС [20-21].

Важливу роль відіграють координаційні мережі (EACN, EPAC, ARO, CARIN), які забезпечують обмін інформацією, практиками, методологіями forensic-аналізу й asset recovery, створюючи платформу для професійної взаємодії між державами-членами. Секторальні механізми – директиви AMLD, PIF Directive, Директива про захист викривачів – формують процедурні стандарти для національних фінансових розвідок, антикорупційних служб і правоохоронних органів [22; 23].

Паралельно функціонує внутрішня система етичних норм інституцій ЄС (Staff Regulations, Code of Conduct, Transparency Register), що запобігають конфлікту інтересів, підвищують прозорість та слугують моделлю для держав-членів [18]. Суттєвий вплив має зовнішній моніторинг GRECO, UNCAC-review та аналітика Transparency International, які забезпечують незалежну оцінку реформ, формують додатковий інституційний тиск і сприяють підвищенню стандартів доброчесності.

Координація між усіма цими рівнями забезпечується через інформаційні обміни EPPO–OLAF–Europol–Eurojust, механізми взаємного визнання судових

рішень (Regulation 2018/1805), умовність бюджетної підтримки (Regulation 2020/2092) та інструменти нарощення спроможності держав-членів [24; 25]. Така модель створює синергію між превентивними, слідчими та контрольними інструментами й забезпечує повний цикл антикорупційного реагування.

Отже, інституційно-організаційний компонент ЄС демонструє перехід від класичного правового контролю до інтегрованої екосистеми доброчесності, в якій поєднано кримінальне переслідування, адміністративний нагляд, етичне врядування й зовнішні механізми стримування. Цей досвід формує важливі орієнтири для України, зокрема щодо необхідності зміцнення координації між органами, розвитку спеціалізованих підрозділів, забезпечення етичних стандартів та посилення незалежного моніторингу реформ [26; 27].

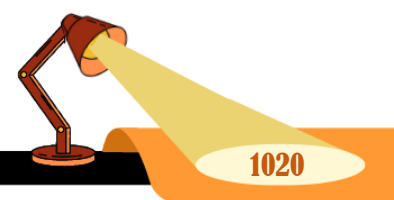
Натомість фінансово-економічний вимір антикорупційної політики ЄС ґрунтується на розумінні того, що корупція завдає не лише інституційної, а й суттєвої макроекономічної шкоди. За оцінками Європейської Комісії, прями й непрямі втрати від корупційних практик сягають щонайменше €120 млрд щорічно, впливаючи на інвестиційну активність, податкові надходження, ефективність закупівель і конкурентне середовище [28; 29]. У цьому контексті антикорупційна політика ЄС вибудована навколо трьох ключових блоків інструментів.

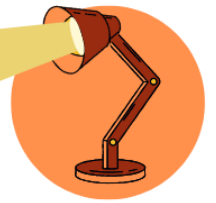
Перший блок – захист фінансових інтересів Союзу – охоплює PIF-директиву (2017/1371), діяльність OLAF та роботу Європейської прокуратури (EPPO), які забезпечують розслідування, відновлення і конфіскацію неправомірно використаних коштів. Практичний ефект засвідчують щорічні рекомендації OLAF, де суми до відшкодування вимірюються сотнями мільйонів євро [16; 30].

Другий блок – підвищення прозорості фінансових потоків – реалізується через послідовне оновлення AML-директив (зокрема 5-ї AMLD), створення реєстрів банківських рахунків і бенефіціарних власників та розвиток мережі фінансових розвідок. Ці заходи підсилюють здатність виявляти ухилення від оподаткування й незаконні фінансові операції, водночас зменшуючи бар'єри для доброчесного бізнесу, але потребують значних інвестицій у цифрову інфраструктуру [31].

Третій блок – механізми економічної умовності – закріплений Регламентом 2020/2092, який дозволяє заморожувати фінансування ЄС у разі системної корупції або загроз верховенству права. Цей інструмент одночасно стимулює реформи і може створювати вагомі макрофінансові наслідки для держав-членів [17].

Практичний результат фінансово-економічних заходів ілюструють масштабні транснаціональні розслідування EPPO і OLAF, зокрема щодо зловживань коштами фонду відновлення RRF, що призводили до арештів активів на сотні

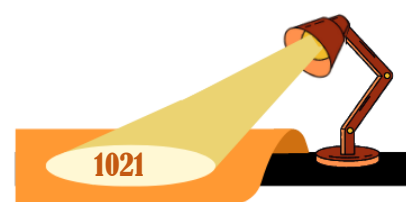
мільйонів євро та повернення значних сум у бюджети держав і ЄС. У сукупності ці інструменти демонструють, що ефективна антикорупційна політика є критичною складовою економічної стійкості й фінансової безпеки країн-членів ЄС.

Системний аналіз міжнародних і європейських антикорупційних стандартів засвідчує, що глобальний антикорупційний режим сформований як поліцентрична нормативно-інституційна система, у межах якої функціонують різні за мандатом, але взаємодоповнювальні структури: Конвенція ООН проти корупції (UNCAC), Група держав проти корупції (GRECO), Організація економічного співробітництва і розвитку (OECD), Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF), а також стандарти acquis Європейського Союзу. Кожен із цих підходів формує окремих вимір антикорупційної політики – від криміналізації до систем управління доброчесністю, фінансового моніторингу та електронного врядування.

Насамперед, Конвенція ООН проти корупції (UNCAC), ухвалена в 2003 році та ратифікована Україною у 2006 році, є фундаментальним глобальним документом, який визначає універсальні стандарти боротьби з корупцією у сферах кримінального права, управління активами та міжнародної співпраці. UNCAC акцентує на обов'язковій криміналізації корупційних діянь, належному фінансовому контролю, створенні ефективних інституцій внутрішнього аудиту та формуванні механізмів повернення активів з-за кордону (статті 23–57). Офіційні матеріали Конвенції зазначають, що держави-учасниці зобов'язані забезпечувати як превенцію, так і правозастосування, включно з міжнародною координацією слідчих дій (United Nations Office on Drugs and Crime). Для України UNCAC слугує правовою основою гармонізації антикорупційного законодавства, зокрема у сферах декларування доходів, конфіскації активів та міжнародної правової допомоги.

Другим важливим компонентом міжнародної системи є GRECO, створена Радою Європи у 1999 році як міждержавний механізм моніторингу стандартів доброчесності. GRECO проводить циклічні раунди оцінювання, які охоплюють доброчесність суддів, прокурорів, парламентарів, фінансування політичних партій і систему публічної служби. Згідно з останніми звітами GRECO [25], Україна виконала лише частину рекомендацій щодо регулювання лобізму, прозорості партійного фінансування та гарантій незалежності судової влади, що зумовлює необхідність інституційного підсилення антикорупційної політики в контексті євроінтеграції. GRECO наголошує, що ефективна антикорупційна система не може базуватися лише на кримінальному переслідуванні – ключовими є профілактика, підзвітність і доброчесність державних службовців.

Паралельно з цим OECD формує комплексний набір стандартів у сфері управління доброчесністю, внутрішнього контролю, risk-based compliance та

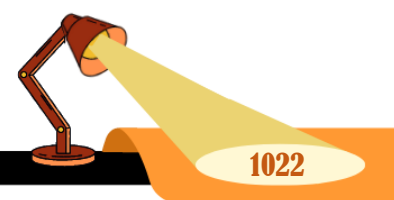

корпоративного комплаєнсу. Документи OECD Integrity Framework, OECD Anti-Corruption Strategy та OECD Public Governance Reviews [32] визначають, що антикорупційна політика має інтегруватися в систему стратегічного планування, внутрішнього аудиту та цифрового моніторингу ризиків. Окрему увагу організація приділяє корпоративному сектору, зокрема впровадженню антикорупційних програм на підприємствах, механізмам комплаєнсу та моделі «відкритих даних» як інструменту прозорості. Для України стандарти OECD мають ключове значення у сфері професіоналізації державної служби, модернізації внутрішнього контролю та формування корпоративної доброчесності в державному і приватному секторах.

Не менш визначальним елементом глобальної системи антикорупційного регулювання є FATF, яка встановлює технічні та процедурні вимоги щодо протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансовим злочинам. FATF Recommendations [33] є міжнародним стандартом, що регулює належну перевірку клієнтів, прозорість бенефіціарної власності, контроль за фінансовими транзакціями та ефективні санкції. Для України вимоги FATF є критичними, оскільки фінансове відмивання нерозривно пов'язане з корупційними практиками у сферах публічних закупівель, оборонної політики та великих транзакцій у державному секторі. Інтеграція національної системи фінмоніторингу в європейський та міжнародний простір є невід'ємною умовою підвищення фінансової безпеки та макроекономічної стабільності.

Важливою складовою є також асquis Європейського Союзу, тобто нормативний корпус ЄС у сфері верховенства права, незалежності судової системи, прозорості державних закупівель, контролю фінансування партій та цифровізації управління. Щорічні звіти Європейської Комісії Rule of Law Report систематично оцінюють стан верховенства права в країнах кандидата на членство в ЄС, зокрема в Україні. Аквіз ЄС визначає обов'язкові параметри: незалежність антикорупційних інституцій (НАБУ, САП, ВАКС), цифровізація закупівель («Prozorro»), прозорість бюджетних процесів, прозорість політичних фінансів і недопущення політичного впливу на судові інституції. Інкorporація цих стандартів є ключовим критерієм переговорних кластерів у процесі вступу України до ЄС.

Таким чином, наведена у Таблиці 1 система міжнародних стандартів відображає багаторівневу архітектуру антикорупційної політики, яка охоплює правові, інституційні, фінансові та управлінські інструменти.

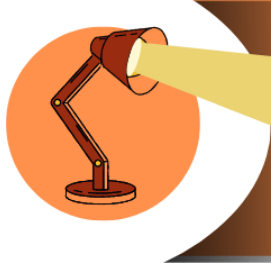

Таблиця 1.

Характеристика міжнародних антикорупційних стандартів

Стандарт	Концептуальні положення	Ключові вимоги	Інструменти та механізми контролю	Перспективи імплементації
Конвенція ООН проти корупції (UNCAC)	Найбільш комплексний універсальний документ, що охоплює криміналізацію, превенцію, міжнародне співробітництво, повернення активів та інституційний розвиток.	— криміналізація корупційних діянь; — повернення та арешт активів; — міжнародна правова допомога; — запобігання конфлікту інтересів; — стандарти державної служби.	— механізм огляду імплементації; — взаємні оцінки держав-учасниць; — міждержавне співробітництво у слідчих діях.	— гармонізація кримінальної відповідальності з UNCAC; — розбудова системи повернення активів (ARMA); — посилення міжнародної кооперації у розслідуваннях.
GRECO (Group of States against Corruption)	Європейський механізм моніторингу прозорості судової системи, парламенту, прокуратури та публічної служби; орієнтований на доброчесність та превенцію.	— запобігання політичній корупції; — доброчесність депутатів і суддів; — прозорість фінансування партій; — механізми доброчесності в органах правопорядку.	— раунди оцінювання; — рекомендації та їх подальший моніторинг; — порівняльний аналіз країн.	— виконання 31 рекомендації GRECO; — регулювання лобізму; — інституційні гарантії незалежності НАБУ, САП і ВАКС.
OECD Anti-Corruption and Integrity Frameworks	Стандарти доброчесності, внутрішнього контролю, управління ризиками та корпоративного комплаєнсу; охоплюють публічний і приватний сектор.	— системи управління доброчесністю; — risk-based compliance; — внутрішній контроль, аудит; — прозорість та відкриті дані; — корпоративні антикорупційні програми.	— індекси оцінювання доброчесності; — OECD Integrity Reviews; — моніторинг впровадження стандартів.	— посилення внутрішнього контролю в держорганах; — впровадження корпоративного комплаєнсу; — цифровізація («open data», аналітичні системи ризиків).
FATF (Financial Action Task Force)	Глобальні стандарти щодо протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансовій злочинності.	— фінансовий моніторинг; – due diligence; — контроль бенефіціарів; — перевірка фінансових транзакцій; — ефективні санкції за відмивання коштів.	— взаємні оцінки (Mutual Evaluation Reports); — списки FATF (grey list, black list); — моніторингові звіти.	— удосконалення системи фінмоніторингу (Держфінмоніторинг); — прозорість бенефіціарів; — інтеграція фінансових реєстрів і ризик-орієнтованого контролю.

Стандарт	Концептуальні положення	Ключові вимоги	Інструменти та механізми контролю	Перспективи імплементації
Європейський антикорупційний стандарт <i>acquis</i> ЄС	Комплекс вимог ЄС щодо верховенства права, прозорості управління, контролю публічних фінансів, цифровізації та доброчесності.	— незалежність антикорупційних інституцій; — прозорість державних закупівель; — цифровізація управління; — прозоре фінансування політики; — незалежність судової влади.	— щорічні звіти Rule of Law Report; — моніторинг у межах процесу accession; — системи індикаторів управління.	— включення антикорупційних критеріїв до переговорних кластерів; — гармонізація з директивами ЄС; — посилення digital-by-default у державному управлінні.

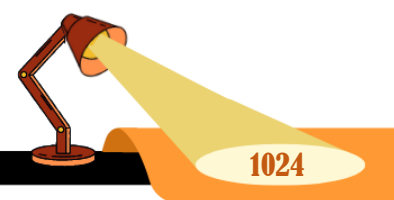
Джерело: сформовано автором на основі [25; 32; 33].

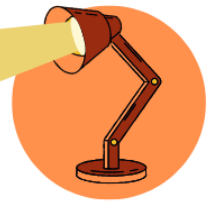
Для України їх імплементація має не лише нормативно-правове, але й стратегічне значення – вона є основою для формування прозорої моделі публічного управління, підвищення національної економічної безпеки та забезпечення відповідності критеріям європейської інтеграції. Комплексне впровадження стандартів UNCAC, GRECO, OECD, FATF та *acquis* ЄС дозволить Україні перейти від фрагментарної моделі боротьби з корупцією до системного управління доброчесністю, в основі якого – цифровізація, інституційна координація та прозора політична культура.

Отже, орієнтири практичної імплементації антикорупційних стандартів для України, сформульовані на основі аналізу міжнародних документів, стандартів та останніх оцінок (GRECO, OECD, UNODC/UNCAC, FATF/MONEYVAL, Єврокомісія) і адаптовані до національного контексту модернізації антикорупційної політики в координатах економічної безпеки включають:

I. Законодавча гармонізація та системність норм;

Першочерговим кроком є комплексна адаптація національного права до ключових міжнародних стандартів (UNCAC, GRECO, OECD *acquis* та директив ЄС), що вимагає не фрагментарних новел, а реконструкції нормативної системи у вигляді кодифікованого пакета (антикорупційний кодекс або інтегрований пакет поправок) з чіткою ієрархією норм, механізмами імплементації та часовими мандатами. Така гармонізація має включати: криміналізацію та механізми повернення активів у відповідності до UNCAC; унормування захисту викривачів згідно з Директивою (EU) 2019/1937; і формалізацію стандартів публічності, конфлікту інтересів і лобізму за вимогами GRECO й *acquis* ЄС. Законодавчі реформи повинні супроводжуватися методичними настановами та графіками адаптації, що дозволить мінімізувати розрив між нормою і практикою [18; 34].

II. Гарантії інституційної незалежності і чітке розмежування функцій;

Імплементация стандартів потребує законодавчого та процедурного закріплення незалежності ключових антикорупційних органів (НАЗК, НАБУ, САП, ВАКС, АРМА) через прозорі міжнародно верифіковані процедури добору керівництва, бюджетну автономію та механізми захисту від політичного тиску. Одночасно необхідне чітке розмежування повноважень між профільними інститутами, закріплене у системі процесуальних правил та оперативних протоколів, що усуне дублювання та процедуральні «вузькі місця». Координаційна архітектура (міжвідомча рада/платформа з аналітичними і виконавчими функціями) має працювати на базі зобов'язуючих процедур обміну даними і SLA, що підвищить скоординованість реагування в секторах високого ризику [35; 36].

III. Підсилення систем AML/CFT і фінансового моніторингу;

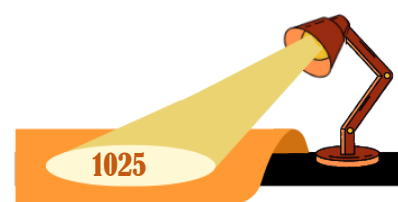
Усунення корупційних ризиків у фінансовій сфері та секторі публічних закупівель вимагає оновлення і посилення заходів із протидії відмиванню коштів, гармонізації національних правил з рекомендаціями FATF/MONEYVAL, посилення фінансового моніторингу транзакцій та розширення інструментів міжнародного співробітництва щодо повернення активів. Необхідні спеціалізовані технічні системи для автоматичного виявлення аномалій у великих масивах фінансових і закупівельних даних та механізми оперативного обміну інформацією між фінансовими, податковими й правоохоронними структурами [37; 38].

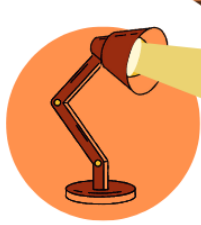
IV. Цифрова інтеграція і data-driven accountability;

Центральним орієнтиром є побудова інтегрованої цифрової екосистеми – єдиного національного дашборду доброчесності, інтегрованих реєстрів (реєстр декларацій, реєстр бенефіціарів, відкриті дані публічних закупівель), AI-модулів для виявлення «червоних прапорців» та API-інтероперабельності між держреєстрами. Така архітектура повинна поєднуватися з нормативним вимогою машинозчитуваних форматів і відкритого доступу до агрегованих показників, що дозволить переводити прозорість у відтворювані індикатори ефективності та зменшити «людський фактор» у процесах прийняття рішень. OECD-рекомендації щодо data-driven підходів мають стати практичним орієнтиром для технічних стандартів інтеграції [39].

V. Корпоративна доброчесність та інститут уповноваженого із реалізації антикорупційної програми (УАП);

Імплементация стандартів передбачає обов'язкову норму для підприємств державного та стратегічного значення щодо створення функціональних антикорупційних програм, призначення уповноважених, проведення внутрішнього аудиту й сертифікації (на прикладі ISO 37001). Потрібна нормативна база, яка встановлює мінімальні стандарти компетенцій, регулярну атестацію уповноважених та реєстрацію корпоративних антикорупційних програм у централізо-

ваному реєстрі з відкритим доступом. Такий підхід знижує транзакційні витрати бізнесу й узгоджує корпоративні практики з національною моделлю доброчесності [35; 39].

VI. Превенція, освіта та соціалізація доброчесності;

Стратегія імплементації має обов'язково містити компоненти системної освіти (школи, вищі навчальні заклади, держслужба), програми для бізнесу і комунікаційні кампанії, а також механізми підтримки викривачів і захисту громадських моніторингових ініціатив. Формування «культури нульової толерантності» є передумовою тривалого успіху нормативних і інституційних реформ та має поєднуватися з метриками вимірювання змін у громадській поведінці [34].

VII. Моніторинг, показники та оцінка ефективності;

Імплементація стандартів повинна супроводжуватись упровадженням системи KPI на рівні стратегії й програм, регулярними незалежними оцінками (за методологіями OECD/World Bank) та відкритим звітуванням про виконання – як для інституцій, так і для корпоративного сектору. Наявність узгоджених, вимірюваних і публічних індикаторів є критичною умовою перетворення декларативних рішень на кориговану політику [39].

VIII. Міжнародна співпраця і повернення активів;

Важливо посилити двосторонні та багатосторонні механізми співпраці у питаннях розшуку, арешту та конфіскації активів, розширити участь у мережах обміну інформацією (CARIN, Eurojust, OLAF) і розвивати спільні аналітичні групи для транснаціональних проваджень. Практичний орієнтир – стандартизовані угоди про оперативний обмін інформацією та судово-правову допомогу, які скорочують часові лаги у поверненні активів [34; 37].

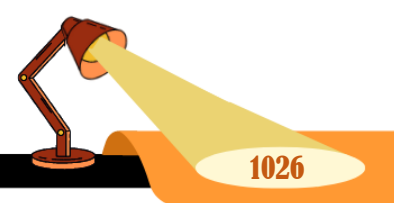
IX. Пілотна імплементація, інституційне тестування і масштабування;

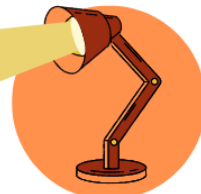
Рекомендується поетапна модель: пілоти в секторах високого ризику (оборона, великі інфраструктурні проекти, державні підприємства) – тестування цифрових рішень і процедур, зовнішня оцінка результатів, а потім масштабування на національний рівень. Такий підхід мінімізує ризики технічної й інституційної невідповідності та дає змогу адаптувати практики до української реальності [35;39].

X. Синхронізація ресурсів: фінансування, кадри, технічна допомога;

Ефективна імплементація вимагає передбачення сталого фінансування (включно з міжнародною технічною допомогою), програм підготовки і сертифікації кадрів, залучення міжнародних експертів для побудови процедур добору і стандартів. Паралельно треба розвивати національні центри компетенцій із digital forensics, AML analytics та доказового менеджменту [38].

Науково-практичне обґрунтування цих орієнтирів спирається на емпіричні висновки міжнародних оцінок і рекомендацій, що фіксують: (1) нормативну

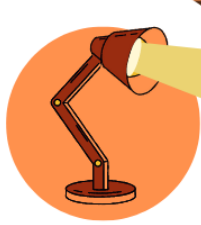
відстань між українськими актами й *acquis*/стандартами; (2) критичну роль інституційної автономії та чіткого процесуального розподілу; (3) ефективність цифрових платформ у зниженні людського чинника; (4) необхідність інтеграції корпоративної доброчесності в національну систему. Впровадження перелічених орієнтирів має бути оформлене як середньотермінова Національна програма інституційної доброчесності (2026–2030) з чіткими KPI, дорожніми картами та механізмами міжнародного моніторингу, що відповідатиме рекомендаціям GRECO, OECD, FATF/MONEYVAL і забезпечить послідовну інтеграцію України до європейського простору доброчесності.

Висновки. Проведений аналіз засвідчує, що європейські стандарти антикорупційної політики формують цілісну нормативно-інституційну систему, яка охоплює криміналізацію корупційних діянь, забезпечення доброчесності публічної служби, прозорість фінансових потоків, цифровізацію управління та ефективний контроль за використанням бюджетних ресурсів. Для України ці стандарти є не лише орієнтиром реформ, а й ключовою передумовою поступу в процесі набуття членства в ЄС. Результати дослідження свідчать, що попри відчутний прогрес – створення спеціалізованих антикорупційних інституцій, гармонізацію частини законодавства, запровадження цифрових інструментів контролю – українська антикорупційна система залишається фрагментованою та вразливою до політичного впливу. Наявні проблеми нормативної несистемності, недостатньої інституційної незалежності, слабкої координації органів та обмеженої ефективності фінансового моніторингу стримують глибшу імплементацію міжнародних стандартів. Європейський підхід до антикорупційної політики демонструє, що успішність реформ базується на поєднанні трьох блоків: правових норм, інституційної спроможності та економічних інструментів (зокрема фінансової умовності, AML/CFT, механізмів повернення активів). Для України ці елементи визначають ключові напрями подальших змін: системну гармонізацію законодавства, гарантування незалежності антикорупційних органів, посилення цифрових рішень, розширення фінансового моніторингу, розвиток корпоративної доброчесності та поглиблення міжнародної співпраці. Узагальнюючи, імплементація європейських стандартів є необхідною умовою переходу України до моделі управління, заснованої на доброчесності, прозорості та підзвітності. Саме такий підхід здатен забезпечити зміцнення економічної та інституційної стійкості держави та прискорити її інтеграцію до ЄС.

Література:

1. Фокін Я. Ф. Імплементація європейських стандартів у правове поле України: секторальні реформи та виклики інтеграції в ЄС. Ірпінський юридичний часопис. 2025. №1(18). С. 280–287. [https://doi.org/10.33244/2617-4154-1\(18\)-2025-280-287](https://doi.org/10.33244/2617-4154-1(18)-2025-280-287)
2. Коваль О. Адаптація українського законодавства до європейських норм та стандартів боротьби з корупцією. *Naukovi Perspektivi*. 2023. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8\(38\)-480-487](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8(38)-480-487)

3. Демчик Н. П. Реалізація антикорупційної стратегії в Україні в контексті Євроінтеграційних процесів. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 3/2024. С. 289-292. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/67>

4. Комаров М. А. Порівняльний аналіз антикорупційного законодавства України та країн ЄС: імплементація та адаптація кращих практик. Сучасний науковий журнал. 2024. №4(2). С. 50-56. DOI: <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2024-4-7>

5. Красій М. О. Політика в сфері боротьби з корупцією: досвід Європейського Союзу. Проблеми Сучасних Трансформацій. Серія: Право, Публічне Управління Та Адміністрування. 2023. №7. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-01-02>

6. Степаненко Н. В., Донець В. О. Європейський досвід як шлях до ефективної антикорупційної політики в Україні: перспективи і реалії. Legal Bulletin. 2024. С. 126–131. DOI: <https://doi.org/10.31732/2708-339x-2024-13-a19>

7. Денисенко С. І., Шлапко Т. В., Ільченко О. В. Митна політика України на шляху до європейських стандартів: ключові аспекти. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. №2. С. 1172-1177. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.176>

8. Політова А. Протидія корупції в Україні як вимога європейської інтеграції. Нове Українське Право. 2023. №2. С. 110–117. DOI: <https://doi.org/10.51989/nul.2022.6.2.17>

9. Лук'янова Г. Координація суб'єктів у сфері протидії корупції: недоліки адміністративно-правового забезпечення. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: "Юридичні науки". 2025. Том. 12. №2(46). С. 177-190. DOI: <https://doi.org/10.23939/law2025.46.177>

10. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

11. Convention drawn up on the basis of Article K.3 (2) (c) of the Treaty on European Union on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:41997A0625\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:41997A0625(01))

12. Council Decision 2008/852/JHA of 24 October 2008 on a contact-point network against corruption. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32008D0852&qid=1655905011063>

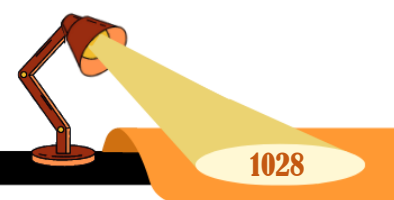
13. Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2017 on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017L1371&qid=1655905063497>

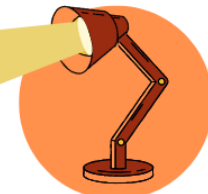
14. 25 Years of OLAF: Looking Back and Ahead. eucrim. URL: <https://eucrim.eu/articles/25-years-of-olaf-looking-back-and-ahead/>

15. Directive (EU) 2015/849 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, amending Regulation (EU) No 648/2012 of the European Parliament and of the Council, and repealing Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council and Commission Directive 2006/70/EC (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32015L0849&qid=1655905425327&rid=1>

16. Directive (EU) 2018/1673 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on combating money laundering by criminal law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32018L1673&qid=1655905509021&rid=1>

17. Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 September 2013. Official Journal of the European Union, L 248/1, 2013. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A32013R0883>

18. EU legislation on anti-corruption. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/democracy-eu-citizenship-anti-corruption/anti-corruption/eu-legislation-anti-corruption_en

19. Consolidated text: Regulation No 31 (EEC), 11 (EAEC), laying down the Staff Regulations of Officials and the Conditions of Employment of Other Servants of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20160101>

20. Mission and tasks. The independent public prosecution office of the EU. URL: <https://www.eppo.europa.eu/en/about/mission-and-tasks>

21. Mutual Evaluation Report – Ukraine. Financial Action Task Force (FATF), 2017. URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations/Mer-ukraine-2017.html>

22. EU must choose: Strong anti-corruption rules or business as usual. Transparency International. URL: <https://www.transparency.org/en/press/civil-society-organisations-urge-eu-leaders-deliver-on-anti-corruption-standards>

23. Stepping up the EU's efforts to tackle corruption: Cost of NonEurope Report. European Parliament. URL: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/734687/EPRS_STU%282023%29734687_EN.pdf

24. European Public Prosecutor's Office. European Council. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eppo/>

25. Minutes of the 32nd meeting of the OLAF Anti-Fraud Communicators' Network (OAFCN), 28-29 March 2023, Brussels. URL: https://anti-fraud.ec.europa.eu/document/download/08df1e8f-5315-4e7f-aa9f-144beb6437db_en?filename=minutes-32nd-oafcn-meeting_en.pdf&prefLang=ro

26. European Anti-Fraud Office (OLAF). URL: https://anti-fraud.ec.europa.eu/index_en

27. European Semester Thematic Factsheet: Fight Against Corruption. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/system/files/2018-06/european-semester_thematic-factsheet_fight-against-corruption_en_0.pdf

28. GRECO report: Ukraine's progress in implementing anti-corruption recommendations for judges, prosecutors and parliamentarians is noted. URL: <https://nazk.gov.ua/en/greco-report-ukraine-s-progress-in-implementing-anti-corruption-recommendations-for-judges-prosecutors-and-parliamentarians-is-noted-report-in-ukrainian/>

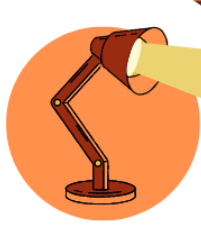
29. Strengthening Legal Frameworks and Institutions in Line with UNCAC Reviews: IRG-16 panel presentation (Tanzania). UNODC, 2025. URL: https://track.unodc.org/uploads/documents/UNCAC/WorkingGroups/ImplementationReviewGroup/17-21February2025/presentations/IRG16_panel_1_Tanzania.pdf

30. Ukraine improved international positions in the anti-money laundering and countering the financing of terrorism. Ukraine improved international positions in the anti-money laundering and countering the financing of terrorism. State Tax Service of Ukraine. URL: <https://tax.gov.ua/en/mass-media/news/433427.html>

31. Regulation (EU, Euratom) 2020/2092 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2020 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32020R2092>

32. Proposal for a directive on the mechanisms to be put in place by the Member States for the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing and repealing Directive (EU) 2015/849. In “An Economy that Works for People”. Legislative Train Schedule. URL: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-an-economy-that-works-for-people/file-6th-directive-on-amlcft-%28amld6%29>

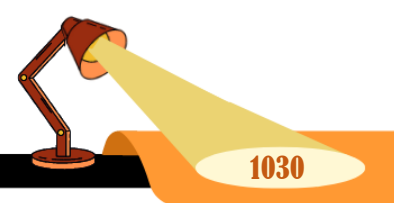

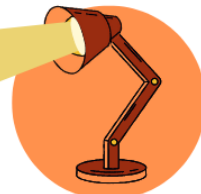

33. The OLAF report 2022. OLAF. URL: https://ec.europa.eu/olaf-report/2022/impact-of-investigations/impacts/financial_en.html
34. The establishment of the European Public Prosecutor's Office. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/the-establishment-of-the-european-public-prosecutor-s-office.html>
35. OECD Integrity and Anti-Corruption Review of Ukraine. OECD Public Governance Reviews. 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/2025/05/oecd-integrity-and-anti-corruption-review-of-ukraine_4d9e5ab7.html
36. 2025 Rule of Law Report. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/annual-rule-law-cycle/2025-rule-law-report_en
37. Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL). Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL). Financial Action Task Force (FATF). URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/countries/global-network/committee-of-experts-on-the-evaluation-of-anti-money-laundering-.html>
38. Ukraine 2024 Report. Commission Staff Working Document. European Commission, 2024. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine+Report+2024.pdf
39. Asset recovery (chapter V). Asset recovery (chapter V). United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). URL: <https://www.unodc.org/corruption/en/learn/what-is-uncac/asset-recovery.html>

References:

1. Fokin, Y. F. (2025). Implementatsiia yevropeiskykh standartiv u pravove pole Ukrainy: sektoralni reformy ta vyklyky intehratsii v Yevrosoiuz [Implementation of European standards in the legal field of Ukraine: sectoral reforms and challenges of integration into the EU]. *Irpins'kyi Yurydychnyi Chasopys – Irpin legal chronicles*, 1(18), 280–287. Retrieved from [https://doi.org/10.33244/2617-4154-1\(18\)-2025-280-287](https://doi.org/10.33244/2617-4154-1(18)-2025-280-287) [in Ukrainian].
2. Koval, O. (2023). Adaptatsiia ukrainskoho zakonodavstva do yevropeiskykh norm ta standartiv borotby z koruptsiieiu [Adaptation of Ukrainian legislation to European norms and standards for combating corruption]. *Naukovi Perspektivi*, 8(38), 480–487. Retrieved from [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8\(38\)-480-487](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8(38)-480-487) [in Ukrainian].
3. Demchuk, N. P. (2024). Realizatsiia antykoruptsiinoi stratehii v Ukraini v konteksti Yevrointehratsiinykh protsesiv [Implementation of the anti-corruption strategy in Ukraine in the context of European integration processes]. *Yurydychnyi naukovyi elektronichniy zhurnal – Legal Scientific Electronic Journal*, 3/2024, 289–292. Retrieved from <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/67> [in Ukrainian].
4. Komarov, M. A. (2024). Porivnialnyi analiz antykoruptsiinoho zakonodavstva Ukrainy ta krain Yevrosoiuzu: implemntatsiia ta adaptatsiia krashchykh praktyk [Comparative analysis of anti-corruption legislation of Ukraine and EU countries: implementation and adaptation of best practices]. *Suchasnyi naukovyi zhurnal – Modern Scientific Journal*, 4(2), 50–56. Retrieved from <https://doi.org/10.36994/2786-9008-2024-4-7> [in Ukrainian].
5. Krasii, M. O. (2023). Polityka v sferi borotby z koruptsiieiu: dosvid Yevropeiskoho Soiuzu [Policy in the field of combating corruption: the experience of the European Union]. *Problemy Suchasnykh Transformatsii – Problems of Modern Transformations, Series: Law, Public Management and Administration*, 7. Retrieved from <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-01-02> [in Ukrainian].
6. Stepanenko, N. V., & Donets, V. O. (2024). Yevropeyskyi dosvid yak shliakh do efektyvnoi antykoruptsiinoi polityky v Ukraini: perspektyvy i realii [European experience as a path to effective anti-corruption policy in Ukraine: prospects and realities]. *Legal Bulletin*, 126–131. Retrieved from <https://doi.org/10.31732/2708-339x-2024-13-a19> [in Ukrainian].

7. Denysenko, S. I., Shlapko, T. V., & Ilchenko, O. V. (2025). Mytna polityka Ukrainy na shliakhu do yevropeyskykh standartiv: klyuchovi aspekty [Customs policy of Ukraine on the way to European standards: key aspects]. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo – Analytical and Comparative Law*, 2, 1172–1177. Retrieved from <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.176> [in Ukrainian].

8. Politova, A. (2023). Protydiia koruptsii v Ukraini yak vymoha yevropeiskoi intehratsii [Combating corruption in Ukraine as a requirement of European integration]. *Nove Ukrainske Pravo – New Ukrainian Law*, 2, 110–117. Retrieved from <https://doi.org/10.51989/nul.2022.6.2.17> [in Ukrainian]

9. Luk'ianova, H. (2025). Koordinatsiia subiektiv u sferi protydii koruptsii: nedoliky administratyvno-pravovoho zabezpechennia [Coordination of subjects in the field of combating corruption: shortcomings of administrative and legal support]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika". Seriia "Yurydychi nauky" – Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic"*, 12(2(46)), 177–190. Retrieved from <https://doi.org/10.23939/law2025.46.177> [in Ukrainian].

10. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

11. Convention drawn up on the basis of Article K.3 (2) (c) of the Treaty on European Union on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union. Retrieved from [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:41997A0625\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:41997A0625(01))

12. Council Decision 2008/852/JHA of 24 October 2008 on a contact-point network against corruption. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32008D0852&qid=1655905011063>

13. Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2017 on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017L1371&qid=1655905063497>

14. 25 Years of OLAF: Looking Back and Ahead. eucrim. Retrieved from <https://eucrim.eu/articles/25-years-of-olaf-looking-back-and-ahead/>

15. Directive (EU) 2015/849 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, amending Regulation (EU) No 648/2012 of the European Parliament and of the Council, and repealing Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council and Commission Directive 2006/70/EC (Text with EEA relevance). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32015L0849&qid=1655905425327&rid=1>

16. Directive (EU) 2018/1673 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on combating money laundering by criminal law. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32018L1673&qid=1655905509021&rid=1>

17. Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 September 2013. Official Journal of the European Union, L 248/1, 2013. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A32013R0883>

18. EU legislation on anti-corruption. Retrieved from https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/democracy-eu-citizenship-anti-corruption/anti-corruption/eu-legislation-anti-corruption_en

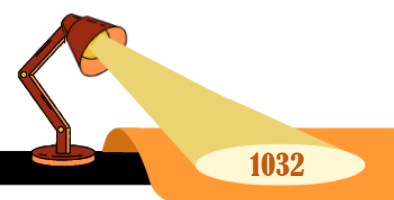
19. Consolidated text: Regulation No 31 (EEC), 11 (EAEC), laying down the Staff Regulations of Officials and the Conditions of Employment of Other Servants of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A01962R0031-20160101>

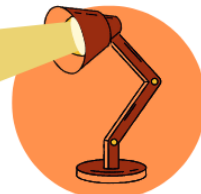
20. Mission and tasks. The independent public prosecution office of the EU. Retrieved from <https://www.eppo.europa.eu/en/about/mission-and-tasks>

21. Mutual Evaluation Report – Ukraine. Financial Action Task Force (FATF), 2017. Retrieved from <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations/Mer-ukraine-2017.html>
22. EU must choose: Strong anti-corruption rules or business as usual. Transparency International. Retrieved from <https://www.transparency.org/en/press/civil-society-organisations-urge-eu-leaders-deliver-on-anti-corruption-standards>
23. Stepping up the EU's efforts to tackle corruption: Cost of NonEurope Report. European Parliament. Retrieved from https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/734687/EPRS_STU%282023%29734687_EN.pdf
24. European Public Prosecutor's Office. European Council. Retrieved from <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eppo/>
25. Minutes of the 32nd meeting of the OLAF Anti-Fraud Communicators' Network (OAFCN), 28-29 March 2023, Brussels. Retrieved from https://anti-fraud.ec.europa.eu/document/download/08df1e8f-5315-4e7f-aa9f-144beb6437db_en?filename=minutes-32nd-oafcnc-meeting_en.pdf&prefLang=ro
26. European Anti-Fraud Office (OLAF). Retrieved from https://anti-fraud.ec.europa.eu/index_en
27. European Semester Thematic Factsheet: Fight Against Corruption. European Commission. Retrieved from https://commission.europa.eu/system/files/2018-06/european-semester_thematic-factsheet_fight-against-corruption_en_0.pdf
28. GRECO report: Ukraine's progress in implementing anti-corruption recommendations for judges, prosecutors and parliamentarians is noted. Retrieved from <https://nazk.gov.ua/en/greco-report-ukraine-s-progress-in-implementing-anti-corruption-recommendations-for-judges-prosecutors-and-parliamentarians-is-noted-report-in-ukrainian/>
29. Strengthening Legal Frameworks and Institutions in Line with UNCAC Reviews: IRG-16 panel presentation (Tanzania). UNODC, 2025. Retrieved from https://track.unodc.org/uploads/documents/UNCAC/WorkingGroups/ImplementationReviewGroup/17-21February2025/presentations/IRG16_panel_1_Tanzania.pdf
30. Ukraine improved international positions in the anti-money laundering and countering the financing of terrorism. Derzhavna podatkova sluzhba Ukrainy – State Tax Service of Ukraine. Retrieved from <https://tax.gov.ua/en/mass-media/news/433427.html>
31. Regulation (EU, Euratom) 2020/2092 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2020 on a general regime of conditionality for the protection of the Union budget. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32020R2092>
32. Proposal for a directive on the mechanisms to be put in place by the Member States for the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing and repealing Directive (EU) 2015/849. In “An Economy that Works for People”. Legislative Train Schedule. Retrieved from <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-an-economy-that-works-for-people/file-6th-directive-on-amlcft-%28amld6%29>
33. The OLAF report 2022. OLAF. Retrieved from https://ec.europa.eu/olaf-report/2022/impact-of-investigations/impacts/financial_en.html
34. The establishment of the European Public Prosecutor's Office. EUR-Lex. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/the-establishment-of-the-european-public-prosecutor-s-office.html>
35. OECD Integrity and Anti-Corruption Review of Ukraine. OECD Public Governance Reviews. 2025. Retrieved from https://www.oecd.org/en/publications/2025/05/oecd-integrity-and-anti-corruption-review-of-ukraine_4d9e5ab7.html

36. 2025 Rule of Law Report. European Commission. Retrieved from https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/annual-rule-law-cycle/2025-rule-law-report_en

37. Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL). Financial Action Task Force (FATF). Retrieved from <https://www.fatf-gafi.org/en/countries/global-network/committee-of-experts-on-the-evaluation-of-anti-money-laundering-.html>

38. Ukraine 2024 Report. Commission Staff Working Document. European Commission, 2024. Retrieved from https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine+Report+2024.pdf

39. Asset recovery (chapter V). United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). Retrieved from <https://www.unodc.org/corruption/en/learn/what-is-uncac/asset-recovery.html>

